

Micropobles

Published by [Interacció](#) [1] on 17/06/2016 - 16:16 | Last modification: 05/02/2026 - 15:11

DEBAT 16

Ramon Folch, Socioecòleg. Director general d'ERF | [El Periódico](#) [2], 7 de maig de 2016

Una tercera part dels municipis de Catalunya tenen menys de 500 persones censades.

La població tendeix a concentrar-se en les poblacions grans o mitjanes. Quasi la meitat de la població mundial viu a les grans ciutats. Catalunya no és una excepció. Però aquest fet coexisteix amb un altre fenomen: una tercera part dels municipis de Catalunya tenen menys de 500 habitants. En efecte, dels 948 municipis catalans, 327 no arriben al mig miler de persones censades. I si considerem, no els municipis, sinó els nuclis de població, aquest modest estoc demogràfic encara és més baix, perquè molts d'aquests municipis tenen la població distribuïda en dos o tres nuclis o bé directament disseminada en masos o petits veïnats. La Catalunya de les ciutats, doncs, coexisteix amb la dels petits pobles amb menys de 500 habitants, o micropobles com ara se'ls anomena.

Els habitants d'aquests 327 municipis a penes arriben al 2% de la població catalana, unes 130.000 persones. Però aquests 327 municipis representen el 35% del territori català. Tenim un desacoblament important que la realitat administrativa sembla voler ignorar: no disposem de legislació diferenciada, les competències i obligacions municipals són pràcticament les mateixes arreu del territori. Fa temps que ho sabem, però no hem estat capaçs d'encarar aquest fet de manera satisfactòria. Per això tenim un problema territorial seriós. Una primera reacció és fusionar municipis. Hi ha hagut diverses temptatives i algunes propostes serioses i ben fetes, però excessivament sectorials, amb l'aparent únic objectiu d'enrobustir el cens demogràfic. Em temo que no és el camí. Molts dels municipis actuals ja són el resultat de fusionar-ne dos o tres dels anteriorment existents, sense que la mesura hagi resolt gran cosa, perquè els nuclis de cada un dels vells municipis continua funcionant al seu aire. El pressupost municipal es fa més gran amb la fusió, però també el territori a gestionar, alhora que roman la dispersió demogràfica. Jo mateix visc en un municipi de 342 habitants, resultat de fusionar-ne tres, i amb nou nuclis de població diferents, entre pobles i veïnats. Es comprèn que hagi sorgit una Associació de Micropobles de Catalunya (AMC). Fa pocs dies va celebrar una important jornada de treball a Sant Martí de Campmajor que va reunir un centenar i mig de delegats provinents de tot Catalunya. No era una reunió per demanar, sinó per concertar actuacions. Em sembla admirable. L'actitud del pidolaire assistit que practica l'estratègia de la subvenció no sembla ser la de l'AMC. Ho celebro. Caldrà veure com respon l'interlocutor. L'interlocutor som una mica tots, però sobretot l'administració pública. Les persones són del poble que són i no volen deixar de ser-ne. Això s'ha de respectar.

Però no tots els pobles tenen la dimensió escalar pels temps que corren. Això també s'ha d'entendre. En tot cas, una tercera part del nostre territori gravita sobre un 2% de la població. L'han de gestionar bé i se'ls ha de contraprestar per fer-ho. Les conques visuals tenen autor, no n'hi ha prou a gaudir-les de franc anant d'excursió. Els boscos que no rendeixen, les pastures que no donen prou no subsistiran essent només mirats. Hauríem de patrimonialitzar els nostres valors paisatgístics i ambientals i assumir corralment els costos del seu manteniment. Els balanços socioambientals estan mal fets perquè ens desentenem de la majoria de les partides. En tot cas, em sembla que hauríem de desacoblar els serveis dels sentiments. Una cosa és agregar municipis petits i una altra mancomunar actuacions. Semblantment, una cosa és fer de jardiner dels urbanites i una altra de gestor del territori

i dels seus serveis ambientals, regulació hídrica inclosa. L'any 2010 encara hi havia 143 municipis catalans que no disposaven de planejament urbanístic perquè no podien pagar-lo. Encara avui molts micropobles no poden fer front a les obligacions que la llei els exigeix. És una situació impròpia del país avançat que diem ser. L'imaginari nacional té una dimensió territorial evident, no podem esperar que se n'ocupin de franc la gent dels micropobles. Només el 6% del nostre territori és urbanitzable i només el 2% està efectivament edificat. No ho sembla, perquè el 94% no urbanitzable (per ser exactes, el 98% no urbanitzat) sobreviu com pot, a l'esquena d'un percentatge irrisori de la nostra població. Hauríem de replantejar-nos-ho.

I, tot d'una, el Priorat es mobilitza. És una petita comarca interior de 500 km² i només 10.000 habitants, amb 23 municipis que són quasi tots micropobles. Però té un montuós paisatge agrari sensacional, fruit de grans esforços de molt poca gent, que potser serà aviat reconegut per la Unesco com a Patrimoni de la Humanitat. ¿I quin reconeixement li farà la nostra pròpia ciutadania, més enllà de celebrar-ne els vins? Al nostre país, massa territori gravita sobre l'esforç quotidià de massa pocs.

HTLM [Micropobles](#) [3]

[Inicieu sessió](#) [4]o [registreu-vos](#) [5]per a enviar comentaris

Tags: desenvolupament territorial

- [6]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2016/micropobles>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://www.elperiodico.cat/>

[3] http://www.elperiodico.cat/ca/noticias/opinio/micropobles-5113304?utm_source=rss-noticias&utm_medium=feed&utm_campaign=opinio

[4] <http://interaccio.diba.cat/>

[5] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[6] <https://interaccio.diba.cat/node/6633>